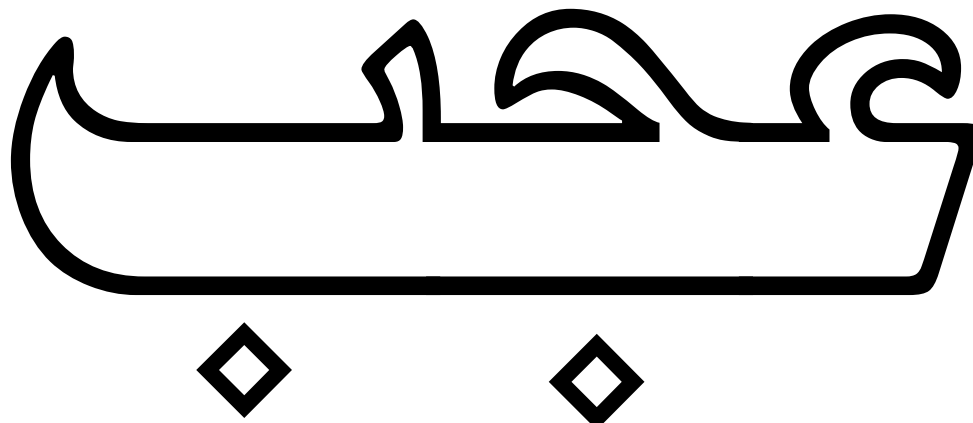

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۰۸۸

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۰۸۸، «عجب» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «عجب» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «عجب» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۰۸۸
ریشه	عجب
تعداد تکرار	۲۷
تعداد مشتقات	۱۸
تعداد ریشه مرتبط	۱۶۹

فهرست مشتقات

۱۶. فَعَجِبَ (۱)	۱۲. عَجِبْتَ (۱)	۸. تُعْجِبُكَ (۱)	۴. أَعْجَبَكُمْ (۱)	۱. أَعْجَبَ (۱)
۱۷. يُعْجِبُ (۱)	۱۳. عَجِبْتُمْ (۲)	۹. تُعْجِبُكَ (۲)	۵. تَعَجَّبُونَ (۱)	۲. أَعْجَبْتَكُمْ (۲)
۱۸. يُعْجِبُكَ (۱)	۱۴. عَجِبْتُ (۲)	۱۰. عَجَبًا (۴)	۶. تَعَجَّبِينَ (۱)	۳. أَعْجَبَكَ (۲)
	۱۵. عَجَابٌ (۱)	۱۱. عَجِبُوا (۲)	۷. تَعَجَّبَ (۱)	

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱۱۶. غلغ (۲)	۸۷. سوم (۱)	۵۸. خلق (۳)	۲۹. بعد (۲)	۱. اثر (۱)
۱۱۷. غنی (۱)	۸۸. سوی (۲)	۵۹. خیر (۴)	۳۰. بعل (۱)	۲. اجر (۱)
۱۱۸. غوث (۱)	۸۹. شدد (۲)	۶۰. دبر (۱)	۳۱. بغی (۱)	۳. اخذ (۱)
۱۱۹. غیث (۱)	۹۰. شرک (۸)	۶۱. دعو (۴)	۳۲. بیت (۱)	۴. اخر (۱)
۱۲۰. غیظ (۱)	۹۱. شطء (۱)	۶۲. دنو (۵)	۳۳. بین (۵)	۵. اذن (۲)
۱۲۱. فخر (۱)	۹۲. شطن (۱)	۶۳. ذکر (۷)	۳۴. ترب (۲)	۶. ارض (۱)
۱۲۲. فضل (۱)	۹۳. شهد (۱)	۶۴. ربب (۵)	۳۵. توراة (۱)	۷. ازر (۱)
۱۲۳. فلع (۲)	۹۴. شىء (۶)	۶۵. رجل (۳)	۳۶. جدد (۲)	۸. افك (۱)
۱۲۴. قتل (۱)	۹۵. شیخ (۱)	۶۶. رجب (۱)	۳۷. جسم (۱)	۹. الله (۱۶)
۱۲۵. قدم (۱)	۹۶. صحب (۳)	۶۷. رحم (۳)	۳۸. جعل (۲)	۱۰. اله (۱۸)
۱۲۶. قرء (۱)	۹۷. صخر (۱)	۶۸. رسل (۱)	۳۹. جنن (۲)	۱۱. الو (۱)
۱۲۷. قلب (۱)	۹۸. صدق (۱)	۶۹. رضو (۲)	۴۰. جىء (۵)	۱۲. امر (۱)
۱۲۸. قول (۱۵)	۹۹. صفر (۱)	۷۰. رقب (۱)	۴۱. حتى (۴)	۱۳. امن (۱۰)
۱۲۹. قوم (۱)	۱۰۰. صلح (۱)	۷۱. رقم (۱)	۴۲. حدث (۱)	۱۴. امو (۲)
۱۳۰. کثر (۴)	۱۰۱. صیح (۱)	۷۲. رکع (۱)	۴۳. حذر (۱)	۱۵. انجیل (۱)
۱۳۱. کذب (۱)	۱۰۲. ضیق (۱)	۷۳. رود (۲)	۴۴. حسب (۲)	۱۶. انس (۵)
۱۳۲. کفر (۱۱)	۱۰۳. طیب (۱)	۷۴. رؤى (۴)	۴۵. حسن (۱)	۱۷. انن (۱۲)
۱۳۳. کلل (۲)	۱۰۴. عبد (۲)	۷۵. زرع (۲)	۴۶. حطم (۱)	۱۸. اننى (۱)
۱۳۴. كهف (۱)	۱۰۵. عجب (۶)	۷۶. زهق (۲)	۴۷. حلل (۱)	۱۹. اهل (۱)
۱۳۵. کون (۶)	۱۰۶. عجز (۱)	۷۷. زوج (۱)	۴۸. حمد (۲)	۲۰. اول (۹)
۱۳۶. لبب (۱)	۱۰۷. عنو (۱)	۷۸. زید (۱)	۴۹. حنین (۱)	۲۱. اوى (۴)
۱۳۷. لد (۱)	۱۰۸. عذب (۳)	۷۹. زین (۱)	۵۰. حوت (۱)	۲۲. ائى (۳)
۱۳۸. لعب (۱)	۱۰۹. عظم (۱)	۸۰. سبل (۱)	۵۱. حىي (۴)	۲۳. ابي (۳)
۱۳۹. لعل (۵)	۱۱۰. علم (۱)	۸۱. سجد (۲)	۵۲. خبث (۲)	۲۴. بجر (۱)
۱۴۰. لهو (۱)	۱۱۱. عمل (۱)	۸۲. سحر (۲)	۵۳. خرج (۱)	۲۵. بدل (۱)
۱۴۱. متع (۱)	۱۱۲. عنق (۲)	۸۳. سخر (۱)	۵۴. خشب (۱)	۲۶. برک (۱)
۱۴۲. مثل (۳)	۱۱۳. غرر (۱)	۸۴. سمع (۳)	۵۵. خصم (۱)	۲۷. بسط (۱)
۱۴۳. مجد (۱)	۱۱۴. غفر (۴)	۸۵. سند (۱)	۵۶. خلد (۲)	۲۸. بشر (۱)
	۱۱۵. غلظ (۱)	۸۶. سوق (۱)	۵۷. خلف (۱)	

۱۶۵. وله (۱۶)	۱۶۰. وحی (۲)	۱۵۵. نوح (۱)	۱۴۹. نسو (۱)	۱۴۴. محمد (۱)
۱۶۶. ولی (۱)	۱۶۱. وطن (۱)	۱۵۶. نور (۴)	۱۵۰. نسی (۲)	۱۴۵. ملک (۱)
۱۶۷. ویل (۱)	۱۶۲. وعد (۱)	۱۵۷. هیج (۱)	۱۵۱. نصر (۱)	۱۴۶. مول (۳)
۱۶۸. یمن (۱)	۱۶۳. وقتی (۲)	۱۵۸. وجه (۱)	۱۵۲. نفر (۱)	۱۴۷. نبت (۱)
۱۶۹. یوم (۱)	۱۶۴. ولد (۴)	۱۵۹. وحد (۱)	۱۵۳. نفس (۲)	۱۴۸. نذر (۶)
			۱۵۴. نکح (۴)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۲۰۴} وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعْجِبُ قَوْلَهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَى مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ
۲. {البقرة - ۲۲۱} وَلَا تَتَّبِعُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنَ وَلَا تَتَّبِعُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا وَلَعَبُدْ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَلَا تُعْجِبْكُمْ أَوْلِيَاكُمْ يُدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ
۳. {البقرة - ۲۲۱} وَلَا تَتَّبِعُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنَ وَلَا تَتَّبِعُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا وَلَعَبُدْ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَلَا تُعْجِبْكُمْ أَوْلِيَاكُمْ يُدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ
۴. {المائدة - ۱۰} قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَا عُجْبٌ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
۵. {الأعراف - ۶۳} أَوْ عَجِبْتُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
۶. {الأعراف - ۶۹} أَوْ عَجِبْتُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءً مِن بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَسْطَةً فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
۷. {التوبة - ۲۵} لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَصَافَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَابْتِئْتُم مُّذَبِّبِينَ
۸. {التوبة - ۵۵} فَلَا تُعْجِبْكُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ
۹. {التوبة - ۸۵} وَلَا تُعْجِبْكُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ
۱۰. {يونس - ۲} أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ مُّبِينٌ
۱۱. {هود - ۷۲} قَالَتْ يَا وَيْلَتَا أَأَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ
۱۲. {هود - ۷۳} قَالُوا أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْمَيْمَةِ إِنَّهُ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ
۱۳. {الرعد - ۵} وَإِنْ تَعْجَبَ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَإِذَا كُنَّا تُرَابًا أَوْ إِنَّا لَنَحْيِ خَلْقٍ جَدِيدٍ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ الْأَغْلَالُ فِي أَعْتَابِهِمْ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
۱۴. {الرعد - ۵} وَإِنْ تَعْجَبَ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَإِذَا كُنَّا تُرَابًا أَوْ إِنَّا لَنَحْيِ خَلْقٍ جَدِيدٍ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ الْأَغْلَالُ فِي أَعْتَابِهِمْ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
۱۵. {الكهف - ۹} أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكُهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِن آيَاتِنَا عَجَبًا
۱۶. {الكهف - ۶۳} قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوْثِنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْخُوتَ وَمَا أَنْسَانِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا
۱۷. {الأحزاب - ۵۲} لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدٍ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَا تُعْجِبْكُمْ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ رَّقِيبًا
۱۸. {الصافات - ۱۲} بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ
۱۹. {ص - ۴} وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُّنذِرٌ مِّنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ
۲۰. {ص - ۵} أَجَعَلَ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجَابٌ
۲۱. {الفتح - ۲۹} مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

۲۲. {ق - ۲} بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَاذِبُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ
۲۳. {ق - ۲} بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَاذِبُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ
۲۴. {النجم - ۵۹} أَقِمْنَ هَذَا الْحَدِيثَ تَعَجُّبُونَ
۲۵. {الحديد - ۲۰} اَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوَ وَزِينَتُهُ وَتَقَاخُرُ بَيْنَكُمْ وَتَكَاتُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتْرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ
۲۶. {المنافقون - ۴} وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهِمْ خَشَبٌ مُسْتَنْدَةٌ يَخْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ
۲۷. {الجن - ۱} قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا